

Historia pewnego banknotu

autor Krystian Konopko

Wrocław, 10 marzec 2020 r.

Urocznik,

8.03.2020r.

Obraz

A historia zaczęła się...

Warszawa
28.02.1919r.

W dniu dzisiejszym większością głosów została uchwalona ustawa w sprawie nazwy monety polskiej.

230.

U S T A W A

z dnia 28 lutego 1919 r.

w sprawie nazwy monety polskiej.

Art. 1. Jednostka monetarna polska ma nazwę „złoty,” którego setna część nazywa się „grosz”.

Art. 2. Dekret z dnia 5 lutego 1919 r. w sprawie jednostki monetarnej waluty polskiej uchyla się.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy powierza Sejm Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Skarbu:

Dr. English

Minister Józef English

① Panowie, mamy już ustawę. Teraz musimy podjąć decyzję co do wydruku.

② Proponuję druk we Francji i Anglii.

Dyr. Zygmunt Chamiec

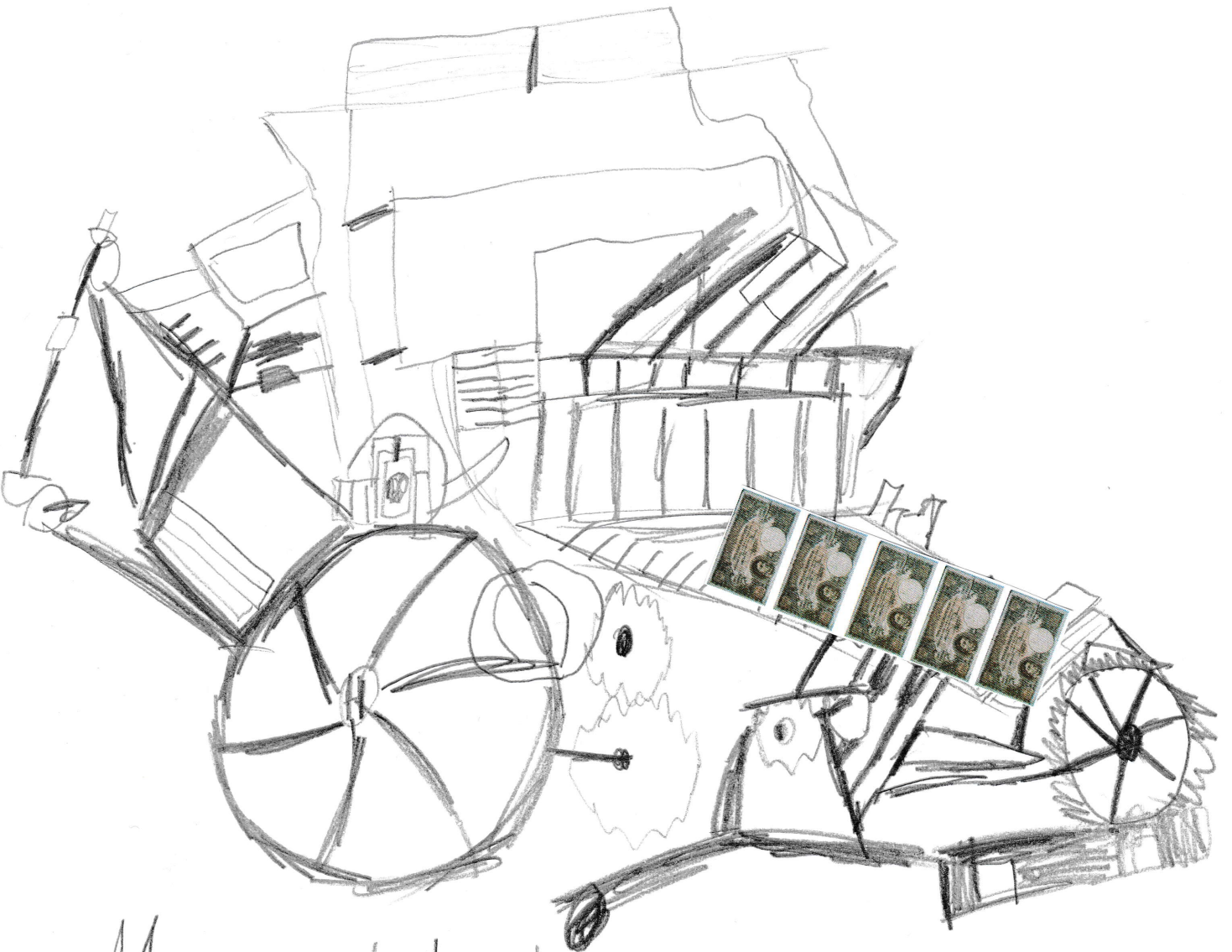
③ Banknoty o nominale 1, 2, 5, 10, 20 i 50 będą drukowane we Francji.

④ Natomiast banknoty o nominale 100, 500, 1000 i 5000 będą drukowane w Anglii.

Dyr Aleksander Tupalski

Londyn, Drukarnia Waterlow & Sons Ltd.,
lata 1919 - 1921.

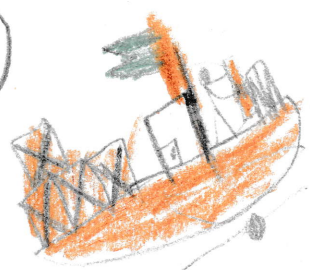

Maszyna drukarska

Londyn

Spichlerz

Mazowieckie

Wisła

Ukraina

Brakuje 4000 sztuk banknotów 1000zł.
Muszę wziąć pożyczkę

1. Wersja wydarzeń
Londyn

2. Wersja wydarzeń

Panie i Panowie, nastąpiła kryzysowa sytuacja. Z transportu nowych banknotów z Londynu zaginęło 4000 szt. banknotów po 1000zł

Nie możemy wprowadzić 1000zł do obiegu.

Trzeba przedować że w Banku Polskiego SA.

Warszawa, 8.03.1927r.

W Londynie wydrukowano 5750000 banknotów - 1000zł. Skradziono 4000 szt. banknotów. Udało się odzyskać 2788 szt. banknotów.

Co kilka lat zaginione banknoty 1000zł próbowano wprowadzić do obiegu oto kilka przykładów

20.05.1925r.

+ Falszywe banknoty 1000-złotowe. W Czyżewie (pow. ostrowski) zjawiał się na jarmarku kupiec niemiecki Johan Hausen, zamieszkały w Hannoverze i przy pomocy pośrednika Dudawicza kupił 8 knt. placac banknotami 1000-złotowymi, przyciemnił jeden z banknotów zmienił w miejscowej aptece, drugą zaś w Kółku rolniczym. Okazało się, że banknoty pochodzą z kradzieży ze skarbu państwa polskiego i że w obieg przez skarb banknoty takie wypuszczane nie były. Niezwłocznie komendant posterunku policyjnego w Czyżewie udał się do Szczuczyna, gdzie zatrzymał Hausena i Dudawicza. W związku z tem aresztowano braci Dudawiczów: Abrama z Łonży i Motela z Brańszczyka. Według wyjaśnień Hausena banknoty 1000 złotowe otrzymał w banku w Hannoverze, za czekiem Banku spółdzielczego m. Hannovera, gdzie Hausen ma swoje konto.

Wycinki z gazet

15.10.1926r.

KRADZIEŻ TRANSPORTU BANKNOTÓW 1000-ZŁOTOWYCH.
Główna w swoim czasie, sprawa kradzieży całego transportu banknotów 1000-złotowych, wykonanych w Anglii, na zamówienie Banku Polskiego, odbiła się wczoraj echem w sali sądowej wileńskiego sądu okręgowego. Na ławie oskarżonych zasiadli: Bolesław Kulikowski, Piotr Ruszkowski i Piotr Zyciński, którzy w r. 1924 usiłowali puścić w obieg banknoty 1000-złotowe, skradzione podczas ich transportu z Anglii przez Gdańsk do Warszawy. Oskarżeni usiłowali puścić w obieg 6 skradzionych banknotów na pograniczu sowieckim, przyczem byli zdemaskowani przez władze bezpieczeństwa. Sąd skazał wszystkich na karę od 1-go do 1 i pół roku więzienia z zaliczeniem aresztu przewlekłego.

09.02.1937r.

Aresztowanie właścicielki 5 banknotów 1000 zł.

Do oddziału Komunalnej Kasy Oszczędności przy Górnjej Wildzie w Poznaniu zgłosiła się w ub. plątek 5 bm. pewna kobieta i przedkładając banknot 1000 zł., zapytała czy bilet posiada wartość. Banknot 1000 złotych wywołał duże poruszenie nie tylko w oddziale K. K. O. na Wildzie, ale również i w centrali Kasy przy ul. Nowej. Tamże stwierdzono, że banknot pochodzi z emisji biletów 1000 złotych, którą drukowała dla Banku Polskiego mennica londyńska. Banknoty te nosiły datę 28 lutego 1919. Z przesłanych biletów do Polski skradziono część w Gdańsku wobec czego Bank Polski nie emitował zamówionej w Anglii przesyłki. W związku z powyższym najwyższą wartość polskich banknotów są emitowane przez Bank Polski 500 złotych.

Sprawą tysiączłotówki zajęły się energicznie władze policyjne, które po przeprowadzeniu rewizji w mieszkaniu u kobiety zgłaszającej się z bezwartościowym banknotem znalazły u niej jeszcze 4 dalsze identyczne 1000 złotych. Właścicielkę 1000 złotych banknotów aresztowano.

Urocznik, 8.03.2024

Banknoty o nominatach od 1zł do 500zł z datą emisji 28 lutego 1919 r., weszły do obiegu w dniu otwarcia Banku Polskiego SA to jest 28 kwietnia 1924 r.

Banknoty 1000zł i 5000zł oficjalnie pozostały nieobiegowe.

1 banknot 1000zł o ile byłby wprowadzony do obiegu w 1924 r. odpowiadałby wartości dzisiejszych 7000 euro.

Źródła:

- <http://prawo.sejm.gov.pl> - Dz.Pr.P.P 1919 r. nr 20 poz 230
- <http://pioter.szolanawigatorow.pl/angielska-uczciwosc>
- <http://ewa-rembikowska.szolanawigatorow.pl/kradziez-zotych-polskich-z-dedykacja-dla-piotera>

Bankoteka nr 18, 2 kwartał 2019 r.
https://www.cpnbp.pl/_data/assets/pdf_file/0005/250682/bankoteka-18.pdf

Banknoty polskie - Niezwykła historia kraju i pieniądza

Czesław Miłczak - Banknoty polskie i wzory, Warszawa 2012 r.
Prywatna kolekcja